

**THE RELATION BETWEEN THE HISTORY OF THE
COMMUNIST PARTY OF VIETNAM AND THE HISTORY OF
THE VIETNAMESE PEOPLE IN THE PERIOD OF THE PARTY
LEADERSHIP**

Nguyen Manh Hung¹

Cao Xuan Thang²

^{1, 2}Thanh Do University

Email: ¹nmchung@thanhdowni.edu.vn; ²cxthang@thanhdowni.edu.vn.

Received: 4/10/2023

Reviewed: 6/10/2023

Revised: 6/11/2023

Accepted: 9/12/2023

DOI: <https://doi.org/10.58902/tcncckhpt.v2i4.92>

Abstract:

Resolving the relation between the history of the Communist Party of Vietnam and the history of the Vietnamese people in the period of the Party leadership is an important issue aimed at contributing to the improvement of the quality of research and teaching in the module of the History of the Communist Party of Vietnam. To address the relation between these two disciplines, the subject is required to be based on the object, research methods, functions, and tasks of each module. This article analyzes the relation between the history of the Communist Party of Vietnam and the history of the Vietnamese nation during the period of Party leadership, and discusses the application of knowledge in teaching at higher education institutions nowadays in general and Thanh Do University in particular.

Keywords: *Party leadership; Class, ethnicity; The relationship between the history of the Communist Party of Vietnam and the history of the Vietnamese nation.*

1. Đặt vấn đề

Khoa học lịch sử có vị trí, vai trò rất quan trọng trong đời sống xã hội của một dân tộc. Khi nhân mạnh phép biện chứng trong mỗi lĩnh vực hoạt động bao gồm văn hóa và khoa học, C.Mác đã nói: chỉ có một khoa học chân chính nhất là khoa học lịch sử; Ph.Ăngghen cũng đã viết: “Lịch sử bắt đầu từ đâu thì quá trình tư duy cũng bắt đầu từ đó” (C.Mác-Ph.Ăngghen, Tuyển tập, Nxb. Sự Thật, Hà Nội, 1962, t.1, tr.304). Từ khi ra đời và trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Đảng và Nhà nước ta luôn quan tâm đến công tác nghiên cứu lịch sử, bao gồm lịch sử dân tộc Việt Nam, lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và lịch sử ra đời, phát triển các ngành, các lĩnh vực trong đời

sống xã hội nước ta.

Trong những năm gần đây, đặc biệt trong công cuộc đổi mới, cùng các ngành thuộc khoa học xã hội và nhân văn, khoa học lịch sử nói chung và khoa học lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam nói riêng đã có sự phát triển quan trọng về nội dung, hình thức và đội ngũ cán bộ nghiên cứu, giảng viên, đóng góp xứng đáng trong hoạt động nghiên cứu giảng dạy ở các trường đại học, phổ biến kiến thức lịch sử tới sinh viên, hướng tới mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Tuy nhiên, thực tế trong nghiên cứu giảng dạy cần phải có nhận thức đúng hơn về quan hệ giữa lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và lịch sử dân tộc Việt Nam.

2. Tổng quan nghiên cứu

Mối quan hệ giữa Lịch sử Đảng và Lịch sử dân tộc đã có nhiều công trình khoa học đề cập với những mức độ, cách tiếp cận khác nhau, trong đó, tiêu biểu là các công trình:

Tác phẩm *Tư tưởng Hồ Chí Minh: một số nội dung cơ bản* của Nguyễn Bá Linh (1995), là một công trình nghiên cứu có giá trị tham khảo tốt về mối quan hệ giữa “Dân tộc và sự nghiệp giải phóng dân tộc” theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Trong đó, tác giả đã đi sâu, làm rõ vai trò của lịch sử, truyền thống của dân tộc đối với sự hình thành tư tưởng Hồ Chí Minh và đối với thắng lợi của cách mạng dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Công trình *Về con đường giải phóng dân tộc của Hồ Chí Minh* của hai nhà sử học Trịnh Nhu - Vũ Dương Ninh (1996) đã đi sâu tìm hiểu sự hình thành con đường cách mạng Hồ Chí Minh. Đó là kết quả hội tụ và hội nhập những phẩm chất tốt đẹp nhất của chủ nghĩa yêu nước Việt Nam và những tinh hoa cao quý nhất của chủ nghĩa quốc tế chân chính. Qua đó, các tác giả đã làm rõ tư tưởng Hồ Chí Minh về mối quan hệ giữa giai cấp và dân tộc trong sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Tác phẩm *Một số vấn đề trong nghiên cứu Lịch sử Đảng* của Trình Mưu (2009) đã góp thêm tiếng nói vào nghiên cứu và giảng dạy Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam. Nội dung của công trình nghiên cứu đề cập các giai đoạn của cách mạng, tuy nhiên mối quan hệ giữa Lịch sử Đảng và Lịch sử dân tộc được trình bày sâu sắc trong Cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân và Cách mạng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam. Công trình *Lịch sử đã chọn Đảng Cộng sản Việt Nam giữ vai trò lãnh đạo* của Vũ Văn Phúc (2023) đi sâu phân tích, làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn để khẳng định chính lịch sử dân tộc đã chọn Đảng Cộng sản Việt Nam giữ vai trò lãnh đạo, trong đó nhấn mạnh: Một đảng đại diện cho lợi ích của giai cấp, của nhân dân và dân tộc, vì dân, vì nước mà hành động chắc chắn sẽ được nhân dân suy tôn, ủy thác làm lãnh đạo.

Bài viết *Đổi mới phương pháp giảng dạy và học tập môn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam* của tác giả Nguyễn Trọng Phú (2013) đã trình bày sâu sắc về thực trạng dạy và học môn Lịch sử Đảng, qua đó hình thành các giải pháp nhằm đổi

mới phương pháp giảng dạy, học tập môn Lịch sử Đảng. Trên cơ sở đó, tác giả khẳng định: Khoa học Lịch sử Đảng làm cho Đảng ta, dân tộc ta, mỗi cán bộ, đảng viên và mỗi người Việt Nam hiểu rõ Đảng, hiểu rõ dân tộc mình, tự hào và quyết tâm tiến lên mạnh mẽ, vững chắc trên con đường đã lựa chọn.

Nghiên cứu của các công trình khoa học trên đã góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề về quan hệ giữa Lịch sử Đảng và Lịch sử dân tộc, trong nghiên cứu giảng dạy môn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam. Tuy nhiên, đến nay vẫn chưa có công trình nghiên cứu nào trình bày có hệ thống, toàn diện về quan hệ giữa lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và lịch sử dân tộc Việt Nam thời kỳ có Đảng lãnh đạo. Bài viết này sẽ phân tích mối quan hệ trên.

3. Phương pháp nghiên cứu

Tác giả vận dụng quan điểm của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lý luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng, chủ nghĩa duy vật lịch sử, các phương pháp nghiên cứu của chuyên ngành, trong đó chủ yếu là phương pháp lịch sử, phương pháp lôgic và sự kết hợp của hai phương pháp đó. Ngoài ra, còn sử dụng các phương pháp khác như so sánh, phương pháp phân kỳ, .v.v. để thực hiện bài viết.

4. Kết quả nghiên cứu

Mối quan hệ giữa lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và lịch sử dân tộc Việt Nam trong thời kỳ có Đảng lãnh đạo được thể hiện trên các phương diện sau:

4.1. Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam nghiên cứu, tái tạo quá trình hình thành, phát triển và hoạt động lãnh đạo của Đảng từ khi ra đời đến nay

Đó là quá trình vận động thành lập Đảng, quá trình hình thành, phát triển đường lối và chỉ đạo tổ chức thực hiện, kiểm nghiệm đường lối trong thực tiễn cách mạng Việt Nam. Đảng Cộng sản Việt Nam với tư cách là đội tiên phong chính trị, đại biểu trung thành lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và của cả dân tộc, giữ vai trò độc tôn lãnh đạo cách mạng Việt Nam. Do vậy, nghiên cứu lịch sử Đảng phải tái tạo lại mọi sự kiện, mọi biến cố lịch sử của Đảng. Nghiên cứu lịch sử dân tộc Việt Nam phải tái tạo lại những sự

kiện, những biến cố toàn diện về chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa... Những biến cố đó làm cho xã hội Việt Nam vận động từ xã hội thuộc địa và phong kiến lên quốc gia độc lập thống nhất, vững bước tiến lên chủ nghĩa xã hội.

Ngay từ khi ra đời, Đảng Cộng sản Việt Nam độc tôn lãnh đạo cách mạng Việt Nam, đặc biệt từ sau thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945. Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời, Đảng Cộng sản Việt Nam trở thành Đảng cầm quyền lãnh đạo tất cả các lĩnh vực của đất nước, xã hội Việt Nam. Do đó, mọi sự kiện, mọi biến cố của dân tộc thời kỳ có Đảng không thể tách rời sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam.

4.2. Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam làm rõ vấn đề trung tâm là lịch sử lãnh đạo và đấu tranh cách mạng của Đảng

Từ thực tiễn khoa học lịch sử, Đảng phát hiện ra quy luật về sự ra đời, phát triển và trưởng thành của Đảng; quy luật về hoạt động lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Như vậy, trong nghiên cứu lịch sử Đảng phải làm rõ hai loại quy luật: Quy luật về sự ra đời, phát triển của Đảng và quy luật về hoạt động lãnh đạo của Đảng. Trong nghiên cứu lịch sử dân tộc Việt Nam, cần làm rõ các diễn biến lịch sử về đấu tranh và xây dựng của cả dân tộc, của nhân dân với tư cách là người sáng tạo ra lịch sử. Quá trình đó, bao gồm các phong trào cách mạng của quần chúng dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhằm đấu tranh giành chính quyền, đấu tranh giải phóng dân tộc và xây dựng, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

4.3. Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam làm rõ mối quan hệ giữa Đảng với nhân dân

Khi Đảng có chính quyền, trở thành Đảng cầm quyền, khoa học lịch sử Đảng còn làm rõ mối quan hệ giữa Đảng và chính quyền Nhà nước; quan hệ giữa Đảng với các tổ chức trong hệ thống chính trị của đất nước; quan hệ giữa Đảng với các tổ chức quần chúng; quan hệ giữa Đảng Cộng sản Việt Nam với các Đảng Cộng sản, phong trào cộng sản và công nhân quốc tế... Nghiên cứu lịch sử dân tộc, phải làm rõ các mối quan hệ của những biến cố qua các thời kỳ lịch sử, trong đó có cả những biến cố của dân tộc và những biến cố của bản thân Đảng. Qua đó, làm rõ quy luật vận động,

phát triển của lịch sử dân tộc thời kỳ có Đảng lãnh đạo.

4.4. Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam có nhiệm vụ nghiên cứu rút ra những kinh nghiệm và bài học kinh nghiệm của quá trình Đảng lãnh đạo cách mạng

Những kinh nghiệm, những bài học lịch sử đó được tổng kết và rút ra có những cấp độ khác nhau: *Cấp độ thứ nhất*: từ diễn biến và sự kiện lịch sử tổng kết thành những kinh nghiệm lịch sử (cấp độ thấp nhất); *Cấp độ thứ hai*: từ những kinh nghiệm của từng thời kỳ và từng lĩnh vực hoạt động cụ thể nâng lên cấp độ cao hơn là rút ra những bài học lịch sử; *Cấp độ thứ ba*: từ kinh nghiệm và bài học lịch sử tổng kết, phát triển thành những vấn đề lý luận, quy luật của cách mạng Việt Nam.

Lịch sử Đảng nghiên cứu rút ra kinh nghiệm, bài học lịch sử của quá trình lãnh đạo cách mạng; lịch sử dân tộc lại rút ra những đặc điểm, truyền thống, tính đặc thù trong quy luật phát triển của dân tộc, từ đó làm rõ bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam. Do vậy, trong nghiên cứu giảng dạy lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam phải nắm vững vấn đề trên.

4.5. Quan hệ giữa lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và lịch sử dân tộc Việt Nam là mối quan hệ hữu cơ thống nhất trong nội tại dân tộc

Tuy lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và lịch sử dân tộc Việt Nam có giới hạn, có nội dung riêng, có cách thức thể hiện khác nhau, nhưng có mối quan hệ thâm nhập vào nhau và không mâu thuẫn với nhau. Từ đầu năm 1930, dân tộc Việt Nam có lãnh tụ chính trị là Đảng Cộng sản Việt Nam, do đó lịch sử Đảng và lịch sử dân tộc Việt Nam còn thống nhất trong chức năng, nhiệm vụ, cùng dựng lại toàn bộ bức tranh lịch sử cách mạng Việt Nam; rút ra kinh nghiệm và bài học kinh nghiệm, phát hiện quy luật, những vấn đề lý luận của cách mạng Việt Nam.

Là các chuyên ngành của sử học Mác xít, lịch sử Đảng và lịch sử dân tộc Việt Nam còn thống nhất với nhau trong những nguyên lý, lý luận chung về sử học, về phương pháp luận và những khía cạnh nhất định thuộc về phương pháp nghiên cứu. Lịch sử Đảng và lịch sử dân tộc Việt Nam

thời kỳ Đảng lãnh đạo, có quan hệ khăng khít, gắn bó chặt chẽ với nhau, nhưng lại có đối tượng, nhiệm vụ, chức năng và mỗi khoa học có phương pháp nghiên cứu đặc thù riêng. Vì vậy, trong nghiên cứu giảng dạy, nhận thức, phổ biến lịch sử cần giải quyết hài hòa mối quan hệ giữa 2 chuyên ngành.

5. Bàn luận

Việc giải quyết mối quan hệ giữa Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và Lịch sử dân tộc Việt Nam có ý nghĩa quan trọng trong góp phần nâng cao chất lượng nghiên cứu giảng dạy môn học Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam đối với sinh viên bậc đại học, cao đẳng nói chung và sinh viên Trường Đại học Thành Đô nói riêng.

Giải quyết mối quan hệ của hai chuyên ngành trên sẽ góp phần luận giải sâu sắc nhiều vấn đề trong nghiên cứu giảng dạy các nội dung của môn học Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, như: ảnh hưởng của chủ nghĩa Mác-Lênin và Cách mạng Tháng Mười Nga đến phong trào yêu nước Việt Nam đầu thế kỷ XX; quy luật ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam; bối cảnh lịch sử, cương lĩnh, đường lối, quan điểm, chủ trương của Đảng; các bài học kinh nghiệm lớn của cách mạng Việt Nam;... Qua đó, không những chúng ta khẳng định bản chất cách mạng và khoa học của Đảng, đồng thời thấy rõ hơn về mối quan hệ giữa Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và Lịch sử dân tộc Việt Nam. Tuy nhiên, để thực hiện được vấn đề

trên trong quá trình nghiên cứu giảng dạy, chủ thể phải nắm vững, vận dụng đúng đắn lý luận Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, nội dung chương trình môn học Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và kiến thức Lịch sử dân tộc Việt Nam.

Để góp phần nâng cao chất lượng dạy và học môn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam ở Trường Đại học Thành Đô, ngoài yêu cầu trên đối với giảng viên, đòi hỏi sinh viên phải kế thừa kiến thức bậc học trước, hoặc tự nghiên cứu bổ sung kiến thức về Lịch sử dân tộc Việt Nam. Trên cơ sở đó, với vai trò tích cực chủ động của cả người dạy và người học, sẽ tạo nên không khí sôi nổi, thi đua trong học tập.

6. Kết luận

Nghiên cứu lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam không thể không nghiên cứu lịch sử dân tộc và nghiên cứu lịch sử dân tộc không thể không nghiên cứu lịch sử Đảng. Khoa học lịch sử Đảng - một ngành quan trọng của sử học Mác xít, lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam là lịch sử của một Đảng cách mạng, độc tôn lãnh đạo cách mạng Việt Nam. Lịch sử dân tộc Việt Nam là lịch sử của một dân tộc anh hùng. Dưới sự lãnh đạo của Đảng trong những năm qua, dân tộc Việt Nam đã làm nên những thắng lợi to lớn làm rạng rỡ nền văn hóa dân tộc. Tuy vậy, trong nghiên cứu giảng dạy lịch sử Đảng cần khắc phục hiện tượng nhầm lẫn hoặc làm lu mờ ranh giới nhận biết giữa hai chuyên ngành khoa học.

Tài liệu tham khảo

Angghen, P. & Mac, C. (1962). *Tuyen tap*. Ha Noi: Nxb Su that.

Bo Giao duc va Dao tao (2007). *Mot so chuyen de Lich su Dang Cong san Viet Nam (1-2)*. Ha Noi: Nxb Chinh tri quoc gia.

Han, L. M. (2004). *Dai cuong Lich su Viet Nam (3)*. Ha Noi: Nxb Giao duc

Linh, N. B. (1995). *Tu tuong Ho Chi Minh: Mot so noi dung co ban*. Ha Noi: Nxb Chinh tri quoc gia.

Muu, T. (2009). *Mot so van de trong nghien cuu Lich su Dang*. Ha Noi: Nxb Chinh tri-Hanh chinh.

Nhu, T. & Ninh, V. D. (1996). *Ve con duong giai*

phong dan toc cua Ho Chi Minh. Ha Noi: Nxb Chinh tri quoc gia.

Phu, N. T. (2013). *Doi moi phuong phap giang day va hoc tap mon Lich su Dang Cong san Viet Nam*. Truy cap ngay 2/10/2023 tu <http://lichsu.tnus.edu.vn/chi-tiet/472-Doi-moi-phuong-phap-giang-day-va-hoc-tap-mon---Lich-su-Dan-Cong-san-Viet-Nam>.

Phuc, V. V. (2023). *Lich su da chon Dang Cong san Viet Nam giu vai tro lanh dao*. Truy cap ngay 1/10/2023 tu <https://www.qdnd.vn/Phong-chong-dien-bien-hoa-binh/doi-da-nguyen-da-dang-o-viet-nam-luan-dieu-sai-lam-lac-long-bai-1-lich-su-da-chon-dang>

QUAN HỆ GIỮA LỊCH SỬ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ LỊCH SỬ DÂN TỘC VIỆT NAM THỜI KỲ CÓ ĐẢNG LÃNH ĐẠO

Nguyễn Mạnh Hùng¹
Cao Xuân Thắng²

^{1, 2}Trường Đại học Thành Đô

Email: ¹nmhung@thanhdouni.edu.vn; ²cxthang@thanhdouni.edu.vn.

Ngày nhận bài: 4/10/2023

Ngày phản biện: 6/10/2023

Ngày tác giả sửa: 6/11/2023

Ngày duyệt đăng: 9/12/2023

DOI: <https://doi.org/10.58902/tcnckhpt.v2i4.92>

Tóm tắt:

Giải quyết mối quan hệ giữa lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và lịch sử dân tộc Việt Nam thời kỳ có Đảng lãnh đạo là vấn đề quan trọng nhằm góp phần nâng cao chất lượng nghiên cứu, giảng dạy môn lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam. Để giải quyết mối quan hệ giữa hai chuyên ngành trên, đòi hỏi chủ thể phải dựa chắc trên cơ sở đối tượng, phương pháp nghiên cứu, chức năng, nhiệm vụ của mỗi môn học. Bài viết phân tích mối quan hệ giữa lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và lịch sử dân tộc Việt Nam trong thời kỳ có Đảng lãnh đạo, thông qua đó bàn luận về vận dụng kiến thức trên vào giảng dạy trong các cơ sở giáo dục đại học hiện nay nói chung và Trường Đại học Thành Đô nói riêng.

Từ khóa: *Đảng lãnh đạo; Giai cấp, dân tộc; Quan hệ giữa lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và lịch sử dân tộc Việt Nam.*